

ŠTA PRAVI BUKU
U POLJIMA
LAVANDE

TAMARA ĐENADIĆ

Otvorena knjiga
Beograd, 2025.

Tamara Đenadić

ŠTA PRAVI BUKU U POLJIMA LAVANDE

Otvorena knjiga

Peda

Sedeo je na svojoj terasi, koja se jedva primetno utapala u peščanu plažu, i slušao kako se talasi obrušavaju na obalu. Leti ga je ovaj zvuk činio spokojnim. Tada je mogao satima da se samo smeška, pijucka sangriju i da se zahvaljuje sudbini što je, posle svega, sačuvao razum i volju za životom. Kada bi Sunce zašlo, osetio bi nespokoj kako se uvlači u misli, pa je žurio da se što pre spremi za večernji izlazak. Voleo je da se prošetala ulicama svog novog prebivališta, samo da bi osetio tu posebnu energiju koju ljudi sa sobom donose na godišnji odmor. Gurao se među bučnim turistima, slušao pripite razgovore, udisao najrazličitije mirise restorana koji su pokušavali da svojim specijalitetima privuku mušterije.

Zimi je bilo teže. Pejzaž pustih plaža ispunjavao ga je setom, ostavljao prostora da se priseća prošlosti, terao ga da drhti i pita se da li ga je razum ipak napustio onog dana kada je odlučio da nestane.

Često bi sedeo umotan u ćebe, zurio u horizont i s vremena na vreme duboko uzdisao. Vazduh je mirisao na sveže, so, ribu. Tu i tamo bi prošao poneki ribolovac koji bi mu mahnulo, a onda bi se sve opet umirilo.

Odavno već živi izolovano od sveta koji je poznao, koji mu ponekad nedostaje, ali koga se plaši.

Sada je bio stanovnik nekog potpuno drugačijeg sveta, koji ranije nije mogao ni da zamisli kao svoj.

Pogledao je u nebo na kome su se gusti oblaci zbijali, kao da je i njima hladno. Bili su to oni teški, sivi oblaci koji formiraju nepristupačne i teško savladive nebeske planine. Da je sada u avionu, sigurno bi ga prošli žmarci od pogleda ka njima. Ovako, sa sigurne udaljenosti, uspevali su samo da ga dublje gurnu u razmišljanja o životu koji je proživio i onom koji sada živi.

Šta li sada radi Milica?

Šta li radi Doktor R?

Da li ikada razmišljaju o njemu?

Kada mu je bilo teško što je sam, upadao bi u iskušenje da pozove jedno od njih dvoje. Oni su bili poslednji koje je video pre svog odlaska. Ako ništa drugo, uspeo je da se propisno rastane, iako zna da su oboje bili nezadovoljni njegovom odlukom. Zna da su je teška srca prihvatili, jer su mu bili najbliži prijatelji. Ostaće dvoje najvažnijih ljudi za njega, gde god da se nalazio, koliko god dugo da se nisu videli.

Ponekad poželi da im samo čuje glas, da oseti da ga neko sidro drži ukotvljenog u stvarnosti. Bila mu je potrebna potvrda da mu se ne priviđa život koji živi. Još više od toga trebalo mu je da ga neko uveri da je horor koji je preživio bio stvaran i da je zbog njega danas ovde.

Nije to nikada uradio.

Milicu je voleo onako kako je umeo. Doktora je, na svoj način, cenio. Nije želeo da ih zbog trenutne slabosti uvuče u novo ludilo. Dosta ih je namučio.

Za njih, kao i ostatak sveta, Predrag Jovanović bio je samo uspomena, i to je jedini oblik postojanja koji mu je bio dozvoljen.

Drhtao je.

Spustio je pogled ka stopalima i shvatio da je zaboravio da se obuče. Sreća pa zima ovde ne traje dugo. Na leto opet neće morati da razmišlja. Čak ni o cipelama.

Doktor R.

Doktor R. se probudio posle loše prospavane noći, osećajući se kao da je prethodnog dana dugo pešačio. Ceo vikend je proveo u dnevnoj sobi ispred televizora, odlazeći samo do kuhinje i kupatila. U trenucima kada bi ga ophrvale teške misli, ili kada se jednostavno osećao prazno, gledao je lagane formate. Najčešće jedne iste komedije iznova i iznova.

Njegova žena, gospođa R, to nikako nije uspevala da razume i jako ju je uznemiravala odsutnost u koju je upadao. U besu bi ga, jedva cedeći kroz zube, tada pitala: „Svašta. Kakav si ti to čovek kad ti je interesantno da gledaš iste serije do iznemoglosti?” On bi najčešće samo uzdahnio i rekao: „Eto, tako mi odgovara.”

Namrgodila bi se na njegov odgovor, prevrnuvši očima. Pokušala bi da se zabavi nekim drugim mislima, ali bi je samo pogled na njega, koji jedva da trepće, terao da ga upita još i: „Kako možeš da tvrdiš da voliš da gledaš komedije i da se nikada, ali nikada, ne smeješ? Meni je to toliko čudno... Čak i zabrinjavajuće.”

Na ovo pitanje obično joj nije odgovarao, pa bi se još jače namrgodila.

Doktor R. je bio svestan neobičnosti svoje navike, ali bio je sasvim zadovoljan time da zna da mu

je nešto smešno i nije osećao nikakvu potrebu da to pokazuje.

Nekoliko puta joj je sasvim staloženo objasnio da je on sasvim u miru sa činjenicom da se ne smeje uvek kada se to očekuje, ali je to nije sprečilo da ga, sa podozrenjem, gleda i neumorno postavlja ista pitanja. Verovala je da za to postoji razlog koji je imao dublje korene nego što je želeo da prizna i žarko je želela da otkrije dokle sežu.

Na početku njihovog braka bili su prisniji i zanimljiviji jedno drugom, pa se svojoj navici ređe prepustao. Vreme koje su provodili zajedno s godinama je počelo da se svodi na duge periode ćutanja, isprekidane po kojom rečenicom. Praznine je morao nečim da popuni, pa je tako, sve češće, vreme provodio zagledan u poznate pokretne slike.

Osim ćutanja, vreme im je ispunjavalo i njeno lupanje vratima ili prigovori oko neopranih sudova, čarapa koje nije sklonio, obećanja da će nešto uraditi, koje nije ispunio. Morao je da zatvori oči i izbroji bar do deset. Crpela mu je energiju, ali bi pri samoj pomisli da nešto menja u njihovom dvadesetogodišnjem braku osetio još jači umor.

Njihov odnos odavno više nije bio dobar, ali viđao je i mnogo mlađe parove koji su se saplitali pod teretom svakodnevice i ostajali zajedno.

Nije osuđivao one koji su imali volje za razvođom. Nije bio sklon da po svojim merama kroji tuđa odelu, pa ni da procenjuje koliko je čija volja za nove početke opravdana. Slušao je o tim komplikovanim životnim proračunima, dramama, izdajama i razoča-

ranjima i opet bi morao, od umora, da zatvori oči. Bar na kratko.

Tog ponedjeljka ujutru, osim stopala, koja su mu nesnosno bridela, jako ga je bolelo donji deo leđa, glava i ramena. Kad god je bio pod nekim većim stresom, ista postavka bolova igrala je kazačok po njegovom telu.

Ustao je jedva otvarajući oči i nadajući se da je njegova žena već otišla na posao.

Jedno njeno: „Dobro jutro, moj doktore. Kako smo danas raspoloženi?“, dovodilo je njegov želudac u stanje koje moderna medicina ne ume da objasni.

Zvuci tanjira i pribora za jelo dopirali su iz kuhinje, iz koje se osećao i prijatan miris spremljenog doručka. Poželeo je da potrči ka mirisu, ali ga je u toj nameri brzo sprečilo psovanje kojem je gospođa R. s godinama postala sklona.

Tiho je, na prstima, krenuo do kupatila, jer to obično praktikuje kada je ona tu. Nije bilo pravog razloga za to, jer ona svakako neće dotrčati za njim u kupatilo. Pitanje je da li bi dotrčala i da ga čuje kako pada i udara glavom o WC-šolju, ali je nastavio da hoda, trudeći se da ne proizvodi previše zvukova.

Polako se obukao, očekujući da ona okrene ključ u bravi, što mu je bio signal da može slobodno da se kreće. U trenucima iščekivanja, stajao je nepomično i jedva disao.

Isto to je radila i ona. Stajala je ukočeno i plitko disala, pokušavajući da odredi gde se on trenutno nalazi.

Ni gospođa R. nije ustala u najboljem raspoloženju. Mučila ju je nesanica već neko vreme, a tako